

לקוטי תורה • פרשת ויקרא • מאמר 4

ולא תשבית מלח וגו'

”ולא תשבית מלח”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/vayikra/4](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/vayikra/4)

ולא תשבית מלח וגוי. הנה מלח הוא נותן טעם בדברים הנמלחים בו כמו הבשר. וכמ"ש בגמ' [בגמרא] פ"ק [פרק קמא] דברכות דף ה' סע"א [סוף עמוד א] ובמנחות דכ"א סע"א [סוף עמוד א], וכמ"ש היאכל תפל מבלי מלח

"ולא תשבית מלח" וגוי. המלח נותן טעם בדברים שמולחים בו, כגון בשר, כפי שנאמר בגמרא, בפרק הראשון של ברכות, דף ה' סוף ע"א, ובמנחות, דף כ"א סוף ע"א; וכן נאמר: "הִיאֲכֹל תִּפֹּל מִפְּלִי מֶלַח"?

(וע' באדר"ז [באדרא זוטא] דרצ"ה ע"ב), שבלי מלח הוא בשר תפל שאין בו טעם וכשמולחים אותו במלח

(ועיינו באידרא זוטא, דף רצה ע"ב): בלי מלח הבשר תפל וחסר טעם, וכשמולחים אותו במלח,

אזי נעשה בהבשר טעם שהמלח ממתקת את הבשר. והרי המלח עצמו אין בו טעם ואעפ"כ [ואף על פי כן] הוא פועל הטעם בהבשר.

נוצר בבשר טעם, משום שהמלח ממתיק את הבשר. והרי למלח עצמו אין טעם, ואף על פי כן הוא יוצר טעם בבשר.

והענין ששרש המלח הוא בחי' גבורות דאבא שהמלח הוא מתולדות המים שע"י חום השמש ששורפם נעשה המלח.

ההסבר הוא ששרש המלח הוא בחינת גבורות דאבא, שכן המלח הוא אחד מתוצרי המים: כאמצעות חום השמש, השורף אותם, נוצר המלח.

ומים הוא בחי' חסד שבחכמה והמלח זהו בחי' גבורות ולכן היא חריף. (ועיי' במא"א [במאורי אור] אות מ"ם סעיף ע"א).

המים הם בחינת חסד שבחכמה, והמלח הוא בחינת גבורות, ולכן טעמו חריף. (ועיינו במאורי אור, אות מ"ם, סעיף ע"א.)

והנה מבואר בע"ח [בעץ חיים] שמגבורות דאבא נעשו חסדים דאימא. פי' דהגם דלגבי אבא נחשב לבחי' גבורות עכ"ז [עם כל זה] כשנמשכים לאימא נחשבים לבחינת חסדים לגבה.

והנה מבואר בעץ חיים, שמגבורות דאבא נעשים חסדים דאימא. כלומר, אף שלגבי אבא הם נחשבים לבחינת גבורות, כשהם נמשכים לאימא הם נחשבים לבחינת חסדים ביחס אליה.

ונודע שכל הטעמים נמשכים מחכמה כי טעמים הם בשם ע"ב [שם ע"ב] שהוא חכמה, ולכן המלח ששרשו מבחי" אבא הוא הנותן טעם בדבר הנמלח.

וידוע שכל הטעמים נמשכים מחכמה, שכן הטעמים שייכים לשם ע"ב, שהוא בחינת חכמה. לכן המלח, ששרשו בבחינת אבא, הוא שנותן טעם בדבר שמולחים.

ומ"מ הוא עצמו אין בו טעם. מפני שהוא מבחי" גבורות דאבא. לכן לפי שהוא מבחינת גבורות אין בו טעם, אבל הרי מבחי" גבורות דאבא נעשים חסדים דאימא.

ובכל זאת אין בו עצמו טעם, משום שהוא מבחינת גבורות דאבא. לכן, מכיוון שהוא מבחינת גבורות, אין בו טעם; אך הרי מגבורות דאבא נעשים חסדים דאימא.

וזהו שמטעים הבשר, (וענין הבשר עבמ"ש [ענין במה שכתוב] ע"פ בהעלותך את הנרות חייך שלך גדול משלהם, וסד"ה והיה מדי חודש גבי יבא כל בשר להשתחוות).

וזהו הטעם שהוא מעניק לבשר את טעמו. (בענין הבשר, ראו מה שנכתב על הפסוק "בהעלותך את הנרות", "חייך, שלך גדול משלהם"; וכן בסוף המאמר הפותח במילים "והיה מדי חודש בחדשו", בענין "יבוא כל בשר להשתחוות".

ויוכן משם דהבשר שרשו מבחי" בינה. וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אודם מן האם שממנו בשר כו', ולכן הבשר נמתק ע"י המלח שחסדים דאימא נתהוו מגבורות דאבא כנ"ל).

מכאן יובן ששרש הבשר הוא בבחינת בינה, וכמאמר רבותינו ז"ל: "אודם מן האם, שממנו בשר" וכו'. לכן הבשר נמתק על ידי המלח, שכן החסדים של אמא התהוו מהגבורות של אבא, כנזכר לעיל).

ועוד שזהו כענין בחכמה אתברירו שחכמה הוא המברר כל הברורים להפריד הטוב מן הרע.

ועוד, זהו כענין "בחכמה אתברירו": החכמה היא שמבצעת את כל הבירורים, כדי להפריד את הטוב מן הרע.

והנה עד"מ האדם המברר אוכל מתוך פסולת או הפסולת מן האוכל הרי אין מהותו נמצא בהמתברר כ"א רק שעל ידו נעשה הבירור.

והנה, דרך משל, אדם המברר אוכל מתוך פסולת, או פסולת מתוך האוכל — מהותו אינה נמצאת בדבר המתברר, אלא הבירור נעשה רק באמצעותו.

וכן עד"מ הבירור של הגבינה מה שנברר האוכל מתוך הפסולת דהיינו מן הקום ומי חלב ונעשה גבינה והיינו ע"י עור הקיבה שנותנים בה כידוע.

וכן, דרך משל, בבירור הגבינה: האוכל נברר מתוך הפסולת, כלומר מתוך הקום ומי החלב, ונעשית גבינה; והדבר נעשה באמצעות עור הקיבה שמכניסים בה, כידוע.

והנה עצמיות הטעם של עור הקיבה אינו נמצא ונרגש לא בהגבינה ולא בהקום (כ"א) אעפ"כ [אף על פי כן] הוא פועל הבירור שמתברר האוכל מהפסולת וישתנה למעליותא.

והנה, טעמו העצמי של עור הקיבה אינו נמצא ואינו מורגש לא בגבינה ולא בקום (אלא); ואף על פי כן, הוא פועל את הבירור, כך שהאוכל נברר מן הפסולת ומשתנה לטובה.

וכך הוא ענין בחכמה אתברירו שמברר הבירורים שיהיה נפרד הטוב מן הרע. מה שמקודם היה הטוב מעורב ברע

וכך הוא ענין "בחכמה אתברירו": החכמה מבררת את הבירורים, כדי שהטוב ייפרד מן הרע. קודם לכן היה הטוב מעורב ברע,

לכן לא היה בו טעם עד"מ וע"י החכמה נעשה הבירור ויופרדו הסיגים והפסולת אז נתגלה הטוב כו'.

ולכן, דרך משל, לא היה בו טעם; ועל ידי החכמה נעשה הבירור, הסיגים והפסולת נפרדים, ואז מתגלה הטוב וכו'.

וזהו ג"כ ענין המלח שהמלח מפליט הדם מן הבשר שמברר הפסולת מן האוכל לפי ששרשו מגבורות דאבא דבחכמה אתברירו ולכן אף שבעצמו אין בו טעם עכ"ז [עם כל זה] הוא פועל טעם בהבשר.

זהו גם עניינו של המלח: המלח מוציא את הדם מן הבשר, כלומר, הוא מפריד את הפסולת מן המאכל, משום ששרשו בגבורות דאבא, שהרי "בחכמה מתבררים". לכן, אף שאין בו עצמו טעם, הוא בכל זאת מעניק טעם לבשר.

ע"ד הבירור וטעם הגבינה ע"י המחבץ כו' (ועמ"ש עוד מענין מלח בביאור ע"פ והיה לכם לציצית בפי ברית מלח עולם היא כו' ע"ש).

בדומה לבירור ולטעם הגבינה הנוצרים באמצעות חומר ההקרשה וכו'. (וראו גם את מה שנכתב בהמשך על עניינו של המלח בביאור על הפסוק "והיה לכם לציצית", בפירוש "ברית מלח עולם היא" וכו'; ראו שם.)

ושרש של בחי' מלח הוא בחי' בוצינא דקרדוניתא שהוא בחי' קו המדה. כי מלח בגימ' [בגימטריא] מזלא ואבא יונק ממזלא, ושרש מזלא נמשך ממז"ס [ממוחא סתימאה] שבו מלובש גבורה דע"י [דעתיק יומין] שנק' בוצינא דקרדוניתא.

שורשה של בחינת המלח הוא בבחינת בוצינא דקרדוניתא, שהיא בחינת קו המידה. שכן מל"ח בגימטריה מזל"א, ואבא יונק ממזלא; ושורש המזל נמשך ממוחא סתימאה, שבה מלובשת גבורה דעתיק יומין, הנקראת בוצינא דקרדוניתא.

וענין קו המדה שהוא המודד לכל המשכות האורות וכלים איך וכמה יומשך (וזהו ענין מ"ש אורך היריעה האחת שמנה ועשרים באמה).

עניינו של קו המידה הוא שהוא מודד את כל המשכות האורות והכלים: באיזה אופן וכמה יימשכו. (וזהו פירוש הכתוב: "אורך היריעה האחת שמנה ועשרים באמה":

שנמדד באמה היא בחי' קו המדה, ועד"מ האמה שמודדין בו שאף שנותן מדה לכל הדברים מ"מ הוא עצמו אינו מלובש בהם כו').

העובדה שהמידה ניתנת "באמה" היא בחינת קו המידה. וכמשל האמה שבה מודדים: אף שהיא נותנת מידה לכל הדברים, היא עצמה אינה מתלבשת בהם וכו').

ולכן צריכין להניח מלח על השלחן להגין מן היסורין כי מפני שהוא שרש כל הגבורות ע"כ הוא ממתיק הדינים שאין הגבורות נמתקין אלא בשרשן:

לכן צריך להניח מלח על השולחן כדי להגן מפני ייסורים. מכיוון שהוא שורש כל הגבורות, הוא ממתיק את הדינים, שכן הגבורות אינן נמתקות אלא בשורשן.

2 והנה כמו"כ [כמו כן] יש בחי' זו גם כן בתורה, שבחי' חכמת הקבלה היא גם כן בבחי' המלח.

וכך גם בתורה קיימת בחינה זו: חכמת הקבלה היא גם בבחינת מלח.

שהיא בעצמה נסתרה ונעלמה שאינה מושגת בבחינת טעם ממש כמו שיש לנו השגה וטעם בהנגלות לנו.

שכן היא עצמה נסתרת ונעלמת, ואינה מושגת כטעם ממש, כפי שיש לנו הבנה וטעם בדברים שהתגלו לנו.

ואעפ"כ [ואף על פי כן] המלח הוא הנותן טעם בכל המאכלים גם בלחם גם בבשר. שכל הנהגות העולמות הוא ע"פ פנימיות [פנימיות / פנימית] התורה וכל התורה נאמרה ע"פ הקבלה.

ובכל זאת, המלח הוא שנותן טעם לכל המאכלים, הן ללחם הן לבשר. שכן כל הנהגת העולמות היא על פי פנימיות התורה, וכל התורה נאמרה על פי הקבלה.

וכן גם באדם העוסק בתורה הוא כן שהמלח הוא נותן טעם בלחם ובשר כו'. וכמ"ש כולם בחכמה עשית וע"כ גם בקרבנות נאמר ולא תשבית מלח כו'.

וכך גם אצל אדם העוסק בתורה: המלח הוא שנותן טעם ללחם ולבשר וכו'. וכמו שכתוב: "כולם בחכמה עשית"; ולכן גם בקרבנות נאמר: "ולא תשבית מלח" וכו'.

כי בחכמה אתברירו והקרבנות המה ענין בירור נפש הבהמית כו' ונק' המלח ברית אלקיך ברית הוא בחינת התקשרות הבורא עם הנבראים שההתקשרות הוא ע"י בחי' זו דבכמה אתברירו כו'.

כי "בכמה יתבררו", והקרבנות ענינם בירור הנפש הבהמית וכו'. והמלח נקרא "ברית אלקיך": ברית היא בחינת הקשר של הבורא עם הנבראים, והקשר נעשה באמצעות בחינה זו, של "בכמה יתבררו" וכו'.

(ועיין בזח"א [בזהר חלק א] ויחי דרמ"א ע"ב. ועיין בספר עמה"מ [עמק המלך] שער י"ד פי"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] דף פ"ד ע"ד שפי' עדי"ז בשם ר' [רבי] יהודה חסיד בספר האורה מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] פ"ה דב"ב [דבכא בתרא] דף ע"ד ע"ב)

(ועיינו בזוהר, חלק א, ויחי, דף רמא ע"ב. ועיינו בספר עמק המלך, שער יד, פרק יד, דף פד ע"ד, שפירש בדרך זו, בשם רבי יהודה חסיד בספר האורה, את מאמר חז"ל בפרק ה של בבא בתרא, דף עד ע"ב.)

בענין ומלחה לצדיקים לעתיד לבוא שהוא ענין ברית מלח עולם גנוזה לעתיד לבוא כו' והאכילה והסעודה היא ההשגה ששיגו כו':

בענין "ומלחה לצדיקים לעתיד לבוא", שהוא ענין "ברית מלח עולם" הגנוזה לעתיד לבוא וכו'; והאכילה והסעודה הן ההשגה ששיגו וכו'.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/vayikra/4

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק